

Kedves Testvérek!

Főleg idősebb testvérként, elsőszülöttként sokszor hallhattuk a felszólítást: légy példa! Viselkedj jól, téged másolnak a kisebbek! Legyél okos, legyél megfontolt. Példa vagy. A keresztyén fiataloknak is mondják ezt: légy példa a korosztályodban! Mutasd meg, milyen az Isten szeretete, milyen Isten jósága, milyen egy igazán keresztyén ember! Éld eljűk Isten szeretetét... légy példa! Felnöttként ugyanezt hallhatjuk, igehirdetésekben is: legyetek példák, éljetez úgy, hogy kérdezzenek mások: te miért vagy más, miért működsz máshogy? Légy példa és légy jó, legyél jobb, legyél különb... ó, hányszor billenhet át ez egy fojtogató, túlzó megfelelésbe. Óriási teher kerül az emberre ezzel. A csúcsát talán abban a református énekversünkben éri ez el, ami így fogalmaz: „Egy lélekért se érjen vádja téged, hogy temiattad nem látta meg Őt...”. A szégyen, a büntudatkeltés csúcsa ez, aminek nem sok köze van az evangéliumhoz. Alapvetően két iránya van a példaadáshoz való viszonyulásnak, ami meghatározhat bennünket is. Az egyik a fent említett spirál, a törvénykezés útja, amely a személyes felelősséget, nyomást, láthatóan erkölcsös életvitelt, a tökéletességre törekvést hangsúlyozza. Ennek a vége a csalódás, a kiábrándulás, vagy a valós és vélt világ elszakadása, ami tartósan a lelki egészség megromlásához vezet. A másik irány az, ami szintén jelen lehet bennünk és körülöttünk is, hogy nincsenek igazán példák, nincs is szükség példákra. A tekintélyvesztett, kiábrándult, cinikus gondolkozásból vagy oda jutunk el, hogy egyáltalán nincs szükség példákra, vagy mindenki példa lehet a maga módján. Utóbbi elég jellemző a kultúránkra: igazából az a példa, aki megtalálja a „maga módját”, azaz őszinte, tudatos és felvállalja a véleményét. Esetleg példa az, aki extrém, aki eltér az átlagostól, aki mer kilógni a sorból, különböző lenni.

Közben pedig menthetetlenül sóvárgunk valamilyenné lenni, hasonlítani azokhoz a példákhoz és ideálokhoz, amelyet mint minden kultúra, a miénk is kitermel: a celebek, insta sztárok, influenzszerek és százezres követővel bíró vloggerek...

I. TIMÓTEUS ÚTJA. Timóteus nem volt könnyű helyzetben vezetőként. Különösen abban a korban, ami jóval tekintélyelvűbb volt a miénknél, másrészt jelen volt benne a globalizált hellenista gondolkozás is. Sok mindennek kellett megfelelni, nem volt egyszerű dolog vezetőnek lenni. Ez a Timóteus nagyon fiatalon lesz vezetővé: 30-40 év között van. A gyülekezet vénei feltehetően idősebbek voltak nála, ami nem könnyíthette meg a helyzetét. Pál azt üzeni tanítványának, hogy nem a kor adja meg a gyülekezet vagy az egyház vezetőjének az igazi tekintélyt, hanem a bensőleg és külsőleg hiteles keresztyén élet. Röviden összefoglalva ez az üzenet Timóteusnak: Pál képviselőtében teljes határozottsággal igazgassa a gyülekezetet. Krisztus szolgája úgy hirdetheti eredményesen az üdvözítő evangéliumot és maga is úgy részesül a megtartó kegyelemben, ha gondja van arra, hogy elsősorban maga álljon alkalmas szolgaként Isten és emberek előtt, másrészt gondja van arra, hogy a rábízott evangéliumi tanítást minél mélyebben megértse és időszerűen hirdesse. Nagyon érdekes kérdés, hogy Isten miért hív el egy ilyen fiatal szolgát egy olyan korban, amikor ez nehezített pálya lesz a számára? Ennek az egyik üzenete, hogy Isten szuverén Úr és a kereteken felül meg tudja mutatni az Ő hatalmát. Timóteus vezetői mivolta nem különleges képességének köszönhető, amiért ennyire fiatalon már kiválasztották a feladatra, hanem Isten elhívásán, döntésén. Másrészt Isten gyermekének meg kell tanulnia a megfelelő fókuszban maradnia és leginkább nem foglalkoznia azzal, hogy ki mit gondol róla. Ezt azért óvatosan mondom, mert ez szélsőséges esetben gögös hozzáállást is eredményezhet, de értsük jól: nem számít, ki mit gondol a korodról, kinézetedről, bármilyen adottságról, ha Isten szolgálatában állsz. Ne foglalkozz azzal, ki mit gondol, mert Isten számára nagyon jó vagy így, ahogy vagy, mert a gyermeke vagy. Timóteus felhatalmazást kap az Istenre tekintő szabadságra és a hiteles életre, amire Isten hívja Őt.

II. KONTEXTUS. Fontos tehát értenünk, hogy Timóteus nem azért akar hiteles lenni, hogy példa lehessen, hogy megszeressék, csodálják és idealizálják, jókat mondjanak róla, emlegessék messze földön is. Timóteust Isten megragadja, megszólítja, az evangélium átjárja a szívét, megismeri a megmentő Istent, aki minden tekintetben elfogadja és szereti őt. Ez az Isten elhívja és szolgálatba állítja Őt. És ebben Ő hűséges akar lenni. Timóteus kontextusa egy ugyanolyan hierarchikus, állandóan változó, intrikus és nem kevésbé bűnnel terhelt közeg, mint a miénk. Nagyon nehéz vezetőnek, Isten ügye képviselőjének lenni. De az Ő forrása az új élet, amit kapott Krisztusban, a forrása Isten szeretete. Minden ebből fakad.

III. A HITELESSÉG MUNKÁLÁSA. Hogyan válhat hát Timóteus hiteles vezetővé?

a. Valakit képviselsz!

Pál így fogalmaz Timóteusnak: „Amíg megérkezem...” – azaz Pál érkezéséig, amíg apostoli tekintélyével meg nem jelenik a gyülekezetben Timóteus Krisztust képviseli és az apostoli tekintélyt is, aminek volt jelentősége abban a korban. Nem magát építi fel, nem kell kitalálnia, mitől is lesz ő hitelessé, hanem valakinek a képviselőtében van, szolgálja azt a Krisztust, aki küldi őt a misszióba, aki arra hívta el, hogy vigye el az örömhírt minél több emberhez. Ezen az úton négy felszólítást, négy irányt kap apostol atyjától útravalóul.

b. Legyen gondod!

Négy dolgot emel ki Pál, amire Timóteusnak gondja kell legyen: a Szentírás, az igehirdetés, a tanítás és önmaga. Idő, energia, figyelés, középpont. Az Írás legyen életed középpontja, ebből induljon ki minden, ez alapján vizsgálj meg mindent, ami történik. Biztos pont, viszonyítás, alap. Nagyon sokan gondolják, hogy a Szentírás az életük, gondolkozásuk alapja, de igazából a Szentírásról alkotott képük, az abból kimazsolázott történet, a Szentírás értelmezése lesz azzá. A reformáció fókusza lett, hogy újra és újra tegyük ki magunkat az Írásnak, olvassuk, fogadjuk be és ne a magyarázatokból éljünk. Különösen nagy kihívás ez, ha évek óta keresztyén vagy. Pedig Isten Igéje élő és ható, nem a hozzá kapcsolódó magyarázatok és értelmezések.

Az igehirdetésre is gondja kell legyen Timóteusnak, azaz az ő feladata az Isten Igéjéről való beszéd az Istentől jövő felhatalmazással. Nem bölcsekedés, hanem a meghirdetése Isten uralmának, Isten országának, Krisztus győzelmének. Ez az igehirdetés fókusza. Gondja kell legyen a tanításra is, azaz a mélyebb összefüggésekre, a megértés elmélyítésére, a hitvallások megismerésére, ami segít meggyökerezni Krisztusban, a keresztyén életben. És gondja kell legyen önmagára is, hiszen nincsen talán rosszabb, mint egy bármilyen értelemben elhanyagolt keresztyén ember. Mindez nagyfokú tervezettséget és tudatosságot kíván, amire könnyen azt mondhatod: én nem vagyok ilyen fajta. És hit nélkül is lehet valaki tudatos, összeszedett. Itt sokkal inkább azzal kapcsolatban tart tükröt nekünk az Ige, hogy dolgunk van, lehetőségünk és felelősségünk, hogy tegyünk magunkért, hogy hatással lehetünk a küldetésünkre, elhívásunkra, Krisztus képviselésére.

c. Ne hanyagold...

A második felszólítás a „ne hanyagold” a kegyelmi ajándéokra vonatkozik, amit Timóteus kapott. Biztos mindenkit az érdekel, mi volt ez a kegyelmi ajándék, mert ez olyan izgalmas, de ez nem derül ki pontosan. Megmarad ennek az intimitása: kaptál valamit Istentől, ami ajándék, emlékezz hát: „Megajándékozott vagy...! Emlékszel, hogyan kaptad...? Élő, valós, hiteles... Isten nem vonja vissza, az ajándék a tiéd. Használd!” Olyan ez, mint egy hangszer, amin megtanultál játszani... Kaptál tehetséget hozzá, megtanultad használni. Ne felejtse el. Ne hanyagold. Használatra kaptad...!

d. Ezekkel törődj!

A harmadik felszólítás is a fókuszáltságra vonatkozik, ami Timóteus elsődleges feladatait segít priorizálni. Annyi minden felé szóródhatna figyelme, annyi mindent lehetne tenni... de Isten arra hív, hogy... az evangélium képviselése legyen a középpontban. Mire fókuszálsz, kivel, mivel törődsz éppen? A legnagyobb harc a figyelmünkért zajlik ma is, annak van a legnagyobb piaci értéke a fogyasztói kultúrában. Amivel törődsz, azzal haladsz. Arra fordítasz-e energiát, amire tényleg Isten hív, ami az utad, ami a dolgod?

e. Maradj meg...!

A fókuszáltság mellett a hosszú távú cél a megmaradás, a kiegyensúlyozott növekedés útja. A sok sodródás és változás között Isten szolgálja megmaradhat a tiszta forrásnál, mivel meggyökerezett Krisztusban. Ha elsodródik mégis, visszatérhet, visszafordulhat.

IV. VALÓSÁG ÉS HITELESSÉG

4.1. Egyéni példaadás

Valósnak kell lenni annak, ami hiteles akar lenni. Nagyon nehéz mit kezdeni azzal, ami van, főleg, ha nem illeszhető be abba a képbe, amit látni szeretnénk, ami lehetne, aminek lennie kellene... Mit kezdesz azzal a helyzettel, valósággal, amibe Isten helyez, amibe elhív, amit nem tudsz megváltoztatni? Nem tökéletességre törekvésre, nem is a bűn erényként való feltüntetésére van szükség az „őszinteség” jegyében. A sebezhetőségünk felvállalása által Isten kegyelme lehet nyilvánvalóvá... Nem csak kifelé, hanem magad felé is: amit csak te látsz, befelé vállalhatod gyengeséged, elesettséged, bűneid. Mert mindez Krisztushoz visz és tőle nyerhetsz megbocsátást, megbékélést. Ha pedig Isten gyermeke vagy, irányadóak neked is, amik Timóteust biztatják a hiteles vezetői létre, a szolgálatra (legyen gondod... ne hanyagold... ezekkel törődj... maradj meg...).

4.2. Közösségi példaadás

Isten népe, mint közösség a hegyen épült város, kovász, só és világosság... sok képet használ rá a Szentírás. Egyrészt nem szorul rá, hogy magát hitelesítse, hiszen Isten teszi Őt hitelessé, a Szentlélek pecsételi meg annak a hitelességét, amit hirdet, ahogyan szolgál, ahogyan jelen van. Az egyetlen dolga, hogy megmaradjon krisztusinak, hogy a lényegre fókuszáljon. Ha ez elesszik, akkor pedig hiába minden hitelesítési kísérlet.

A közösségi felelősségünk a timóteusi helyzet alapján abban van, hogy el kell fogadnunk Isten elhívását. Fiatal vezetőként és idősebb vezetőként az alázat útját, a szeretetben való szolgálatot. Jézus erre az egyre mondja, hogy példát ad nekünk, mikor megmossa a tanítványai lábát. A másik pedig a bocsánatkérés és a megbocsátás, mert ebben lehetünk leginkább krisztusiak. Isten adja meg nekünk, hogy megmaradjunk a helyes fókuszban, árássa ránk a Szentlelket, hogy lehessünk valóban hiteles, hitelesített eszközeivé Istennek azáltal, hogy azzá formálódunk, akinek Ő látni szeretne minket.